

Sygn. akt I ACa 549/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Beata Wojtasiak
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska SA Elżbieta Bieńkowska (spr.)
Protokolant	:	Sylwia Radek - Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **S. W.**

przeciwko **T. B.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 31 maja 2013 r. sygn. akt VII GC 151/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 2700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

UZASADNIENIE

S. W. wnosił o zasądzenie od T. B. kwoty 150.699,60 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2012 r. tytułem zapłaty za fakturę VAT nr (...), wystawioną za pracę jego sprzętu przy budowie wiaduktu (...) na ul. (...) w W..

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty T. B. wносиła o oddalenie powództwa. Twierdziła, że dołączone do pozwu karty pracy sprzętu nie pozwalają stwierdzić, w jaki sposób wartość usług wskazana w fakturze została obliczona. Ponadto zgłosiła zarzut potrącenia z wierzytelności powoda przysługującej jej względem powoda wierzytelności w łącznej

kwocie 101.829,50 zł, podnosząc, iż wskutek nienależytego wykonania przez niego usługi doszło do uszkodzenia muru oporowego, który zmuszona była naprawić ponosząc związane z tym koszty.

Wyrokiem z dnia 31 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 111.720,90 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2012 r.; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.312,06 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu, w tym kwotę 1.736,16 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Orzeczenie to zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

W dniu 1 marca 2012 r. T. B. zgłosiła S. W. pisemne zapotrzebowanie na: koparko ładowarkę (...) - 2 szt., samochód trzyosiowy M. (...), walec samojezdny(...) zagęszczarkę płytową (...), zagęszczarkę płytową D. (...) - wraz z osobami do obsługi, określając cenę za 10 godzin pracy w/w sprzętu na 4.400 zł netto (tj. 440 zł za 1 godzinę). Zgłosiła też zapotrzebowanie na ładowarkę czołową (...) określając cenę za godzinę na 70 zł netto.

W marcu 2012 r. powyższy sprzęt wraz z obsługą pracował na obiekcie (...) w W. przy ul. (...), co zostało potwierdzone okresowymi kartami pracy sprzętu. Karty były podpisane przez zamawiającego i odzwierciedlały dni, w których sprzęt pracował oraz czas pracy. Na ich podstawie, powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 150.699,60 zł.

W maju 2012 r. na wiadukcie (...) zauważono, iż mur oporowy, w okolicach, którego pracował sprzęt powoda uległ deformacjom.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

Sąd wskazał, że z dołączonych do pozwu dokumentów w postaci: pisemnego zapotrzebowania na sprzęt, okresowych kart pracy oraz z zeznań świadków D. B. i K. B. wynika, że w marcu 2012 r. należące do powoda urządzenia (walec i zagęszczarki, koparko - ładowarki i (...)) pracowały na obiekcie (...)nie mniej niż przez 191 godzin. Skoro więc cena za godzinę ich pracy została ustalona na kwotę 440 zł (netto), to powodowi należało się wynagrodzenie za pracę tego sprzętu w wysokości 84.040 zł (netto), tj. 103.369,20 zł (brutto). Z kolei ładowarka (...) przepracowała 97 godzin, za co powodowi należało się wynagrodzenie za jej pracę w wysokości 6.790 zł (97 godzin x 70 zł), tj. 8.351,70 zł (brutto). Dlatego też Sąd przyjął, że powód wykazał zasadność swojego roszczenia co do kwoty 111.720,30 zł (brutto).

Odnosząc się do zgłoszonego przez pozwaną zarzutu potrącenia, Sąd I instancji uznał, że pozwana nie wykazała istnienia przysługującej jej względem powoda wierzytelności z tytułu nienależytego wykonania umowy, powstania z tego powodu szkody majątkowej oraz związku przyczynowego pomiędzy nienależytym wykonaniem umowy a szkodą (art.471 kc).

Wskazał, że stanowisko pozwanej, iż to na skutek niewłaściwej pracy sprzętu powoda doszło do deformacji jednego z elementów realizowanej przez nią inwestycji, tj. muru oporowego, który musiała odbudować ponosząc z tego tytułu łączne koszty w kwocie 101.829,50 zł, nie znalazło potwierdzenia w materiale dowodowym. Zauważył, że z opinii regionalnego inżyniera ds. geosyntetyków nie wynika co było przyczyną zniekształcenia muru na obiekcie (...) Z opinii tej wynika bowiem, że nie można z całą pewnością określić przyczyn powstania deformacji. Ruch ciężkich pojazdów i maszyn zbyt blisko lica muru, jest tylko hipotetyczną przyczyną powstałych uszkodzeń, co jest niewystarczające do stwierdzenia, że powód wykonywał zobowiązanie nieprawidłowo i doprowadził do zniekształcenia muru, zwłaszcza że brak jest też dowodów na to, iż na budowie pracował jedynie ciężki sprzęt powoda.

Sąd zwrócił też uwagę, że wprawdzie określenie przyczyn zniekształcenia muru oporowego na obiekcie (...)wymagało wiadomości specjalnych, tym niemniej powódka wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sadowego złożyła dopiero na drugiej rozprawie. Był on zatem spóźniony, gdyż powinien być zgłoszony już w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd wskazał art. 750 k.c. O odsetkach ustawowych orzekł w oparciu o treść art. 481 k.c., mając na uwadze 30 -dniowy termin płatności określony w fakturze nr (...). O kosztach procesu postanowił zgodnie z art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając, przy przyjęciu, że powód wygrał sprawę w 74 %, zaś pozwana w 26 %.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana. Zarzuciła Sądowi I instancji naruszenie:

- art. 232 k.p.c. w zw. z art. 187 k.p.c. oraz art. 321 k.p.c. przez ich niezastosowanie i zasądzenie żądanej przez powoda kwoty, pomimo jej nieudowodnienia,

- art. 6 k.c. zw. z art. 227 k.p.c. przez wadliwe przyjęcie, że nie udowodniła zasadności przedstawionego do potrącenia roszczenia,

- art. 207 § 1 k.c. przez pominięcie dowodu z opinii biegłego z zakresu geodezji i budownictwa jako dowodu spóźnionego.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sformułowane w apelacji zarzuty okazały się chybione, a przez to i wniosek apelacji uwzględniony być nie mógł.

W sposób oczywisty chybiony jest zarzut naruszenia art. 232 k.p.c., którego adresatem są w zasadzie strony i z tej przyczyny sąd nie może przepisać tego naruszyć. Podobnie rzecz ma się z art. 187 k.p.c., określającym warunki, jakim powinien odpowiadać pozew .

Nie naruszył także Sąd przepisu art. 321 k.p.c. Zasądzona suma pieniężna mieści się bowiem w granicach żądania i przytoczonej w jego uzasadnieniu podstawy faktycznej.

Nietrafny jest także zarzut naruszenia art. 6 k.c. Po pierwsze, artykuł 6 k.c. jest przepisem prawa materialnego, który określa zasadę rozkładu dowodu, i w związku z tym nie może doznać naruszenia przez przyjęcie, że strona nie udźwignęła ciężaru wykazania określonego faktu, co w istocie zarzuca skarżący. Po wtóre, gdy chodzi o rozkład ciężaru dowodu, Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że powoda obciążał obowiązek wykazania dochodzonej wiarytelności, zaś pozwana wiarytelności wzajemnej objętej zarzutem potrącenia.

Trafnie też Sąd pierwszej instancji ocenił jako spóźniony wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, co skutkowało oddaleniem tego wniosku.

W myśl art. 503 § 1 w sprzeciwie od nakazu zapłaty powinny być przedstawione wszystkie okoliczności faktyczne i dowody na ich poparcie, związane z zarzutami przeciwko żądaniu pozwu i sposobem obrony. W postępowaniu po wniesieniu sprzeciwu powoływanie przez strony nowych twierdzeń i dowodów podlega podobnym ograniczeniom jak w postępowaniu rozpoznawczym (por. art. 217 § 2). Artykuł 503 § 1 stanowi w tym zakresie regulację szczególną w zakresie, w którym przewiduje pominięcie przez sąd twierdzeń i dowodów, których pozwany nie powołał w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Obowiązek zgłoszenia przez pozwanego do tego czasu twierdzeń i dowodów został ukształtowany podobnie jak obowiązek pozwanego przy złożeniu odpowiedzi na pozew (por. art. 207 § 6).

W rozpoznawanej sprawie pozwana w sprzeciwie zgłosiła zarzut potrącenia. Obowiązana była zatem już w sprzeciwie zgłosić wszystkie twierdzenia i dowody na ich poparcie, związane z przyjętym sposobem obrony. Tymczasem wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego został zgłoszony przez nią dopiero na drugiej rozprawie w dniu 17grudnia 2012 roku, a ponadto bez uprawdopodobnienia, że pozwana nie zgłosiła go w sprzeciwie bez swej winy lub że uwzględnienie wniosku nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy, albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Przyjmując zatem, że Sąd przy konstruowaniu podstawy faktycznej nie uchybił przepisom postępowania, Sąd Apelacyjny przyjął poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne za własne, akceptując jednocześnie dokonaną przez ten Sąd ocenę prawną.

Gdy chodzi o dochodzoną w sprawie wierzytelność to podkreślenia wymaga, że nie było sporu między stronami co tego, że łączyła je umowa, z której powód wywodzi roszczenie oraz fakt wykonania przez powoda tej umowy. Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa, powoływała się jedynie na to, że wystawiona przez powoda faktura nie spełniała wymagań rozporządzenia Ministra finansów w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom.

Zarzut ten był zaś oczywiście nieskuteczny, gdyż to nie faktura jest podstawą roszczenia ale łączący strony stosunek prawny. Wykonanie przez powoda umowy rodziło po stronie pozwanej obowiązek świadczenia wzajemnego tj. obowiązek świadczenia umówionego wynagrodzenia.

Sposób ustalenia należnego wynagrodzenia – w świetle ustalonych w sprawie faktów dotyczących ilości godzin łącznej pracy sprzętów, dla którego strony ustaliły wynagrodzenie w wysokości 4400 złotych za 10 godzin pracy oraz ilości godzin pracy ładowarki czołowej - nie budzi wątpliwości.

Zniweczyć dochodzone żądanie mógł zatem jedynie zarzut potrącenia. Ale warunkiem było udowodnienie przez pozwaną zgłoszonej do potrącenia wzajemnej wierzytelności. Temu jednak pozwana nie sprostała. Słusznie bowiem ocenił Sąd pierwszej instancji, że przeprowadzone w sprawie na wniosek pozwanej dowody nie są wystarczające do przyjęcia odpowiedzialności powoda za szkodę związaną ze zniekształceniem muru.

Nie ulega wątpliwości, że do stwierdzenia przyczyn deformacji muru oporowego (spornej w sprawie okoliczności) niezbędne były wiadomości specjalne, a to pociągało za sobą konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Opinii biegłego nie może zastąpić dołączone do sprzeciwu oświadczenie inż. T. P.. Dokument ten można potraktować co najwyżej jako uprawdopodobnienie stanowiska strony pozwanej co do przyczyn uszkodzenia muru, zwłaszcza że w oświadczeniu tym jego autor stwierdza, że nie można z całą pewnością określić przyczyn powstania deformacji, a jedynie, że najczęstszą przyczyną powstawania tego rodzaju deformacji jest ruch ciężkich pojazdów i maszyn zbyt blisko lica muru. Pozwana tymczasem – o czym była już mowa – nie zgłosiła skutecznie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Mało tego – nie zgłosiła też żadnych dowodów na to, że powód wykonał nienależycie zobowiązanie, ani nie udowodniła wysokości poniesionej szkody.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c., o kosztach postępowania odwoławczego postanawiając stosownie do art. 98 § 1 k.p.c.